

**DECIZIA nr.75**  
**din 30 ianuarie 2019**

**referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii privind aprobarea  
Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 96/2016 pentru modificarea și  
completarea unor acte normative în domeniile educației, cercetării, formării  
profesionale și sănătății**

|                               |                                  |
|-------------------------------|----------------------------------|
| <b>Valer Dorneanu</b>         | - <b>președinte</b>              |
| <b>Marian Enache</b>          | - <b> judecător</b>              |
| <b>Petre Lăzăroiu</b>         | - <b> judecător</b>              |
| <b>Mircea Ștefan Minea</b>    | - <b> judecător</b>              |
| <b>Daniel Marius Morar</b>    | - <b> judecător</b>              |
| <b>Mona-Maria Pivniceru</b>   | - <b> judecător</b>              |
| <b>Livia Doina Stanciu</b>    | - <b> judecător</b>              |
| <b>Simona-Maya Teodorescu</b> | - <b> judecător</b>              |
| <b>Varga Attila</b>           | - <b> judecător</b>              |
| <b>Marieta Săfta</b>          | - <b>prim-magistrat-asistent</b> |

1. Pe rol se află soluținarea obiecției de neconstituționalitate a Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 96/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniile educației, cercetării, formării profesionale și sănătății, formulată de Președintele României.

2. Obiecția de neconstituționalitate a fost formulată în temeiul art.146 lit.a) teza întâi din Constituție și al art.11 alin.(1) lit.A.a) și art.15 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.10451 din 13 decembrie 2018 și constituie obiectul Dosarului nr.2197A/2018.

3. **În motivarea obiecției de neconstituționalitate**, se susține, în esență, că Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.96/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniile educației, cercetării, formării profesionale și sănătății, adoptată ulterior procedurii de reexaminare ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr.63 din 13 februarie 2018, cuprinde o serie de reglementări care excedează limitelor cererii de reexaminare formulate de Președintele României și care sunt contrare și deciziei menționate.

4. Se arată, în acest sens, că, la data de 4 ianuarie 2018, Președintele României a formulat o sesizare de neconstituționalitate asupra Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 96/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniile educației, cercetării, formării profesionale și sănătății, solicitând instanței constituționale să constate că Parlamentul a adoptat această lege cu nerespectarea dispozițiilor privind limitele reexaminării, așa cum acestea sunt prevăzute de art. 77 alin. (2) din Constituție, precum și a celor referitoare la calitatea legii, prevăzute la art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală.

5. Curtea Constituțională a statuat, prin Decizia nr. 63 din 13 februarie 2018, că legea criticată este, în ansamblul său, neconstituțională și că se impune reluarea procedurii de dezbatere a cererii de reexaminare, în condițiile și limitele fixate de art. 77 alin. (2) din Constituție. Decizia Curții Constituționale a avut ca efect redeschiderea procedurii de reexaminare a legii de către Parlament, pentru punerea de acord a prevederilor neconstituționale cu decizia instanței constituționale, în temeiul art. 147 alin. (2) din Constituție. Potrivit jurisprudenței sale constante (a se vedea Decizia nr. 1.177 din 12 decembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 871 din 20 decembrie 2007, Deciziile nr. 872 și nr. 874 din 25 iunie 2010, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 433 din 28 iunie 2010, Decizia nr. 975 din 7 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 568 din 11 august 2010, sau Decizia nr. 33 din 23 ianuarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 146 din 15 februarie 2018, și Decizia nr. 61 din 13 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 204 din 0 martie 2018), Curtea Constituțională a statuat că, în cadrul acestei proceduri, Parlamentul poate modifica și alte prevederi legale numai dacă acestea se găsesc într-o legătură indisolubilă cu dispozițiile declarate ca fiind neconstituționale, pentru a asigura caracterul unitar al reglementării și, în măsura în care se impune, va recorela celelalte dispoziții ale legii ca operațiune de tehnică legislativă, fără a putea aduce alte modificări de substanță legii în cauză.

6. Se susține că, în cazul de față, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 63 din 13 februarie 2018, Parlamentul, din nou, a eliminat unele texte și a operat modificări, fără ca acestea să fi făcut obiectul cererii de reexaminare și, în mod evident, contrar soluției dispuse de către instanța constituțională.

7. Astfel, intervenția legislativă de la art. I pct. 17 din legea dedusă controlului de constituționalitate vizează extinderea perioadei până la care școlile doctorale se consideră a fi acreditate, respectiv de la data de 1 octombrie 2019 până la data de 1 octombrie 2020. Or, în această situație, Parlamentul nu avea deschisă calea reexaminării acestei dispoziții, întrucât aceasta nu a făcut obiectul cererii de reexaminare. În privința dispozițiilor acestui punct 17 (fostul pct. 31 din legea adoptată în prima fază și din legea adoptată după cererea de reexaminare a Președintelui României), Curtea Constituțională a stabilit expres că limitele cererii de reexaminare au fost depășite și, prin urmare, acestea nu puteau face obiectul unei modificări.

8. Totodată, prin adăugarea art. III în legea supusă controlului de constituționalitate, Parlamentul a depășit limitele cererii de reexaminare, întrucât legea adoptată în prima fază conținea doar două articole, art. I și II.

9. De asemenea, din legea criticată lipsesc dispozițiile cuprinse la art. I pct. 27 și 29, astfel cum erau prevăzute în legea adoptată în prima fază, aceasta neavând nicio legătură cu solicitările de reexaminare ale Președintelui României. Se subliniază că eliminarea acestor dispoziții a fost stabilită în mod expres ca fiind neconstituțională de către Curtea Constituțională prin Decizia nr. 63 din 13 februarie 2018, potrivit par. 49.

10. Prin urmare, în cazul de față, ca efect al depășirii de către Parlament a limitelor reexaminării, norma criticată încalcă atât dispozițiile art. 77 alin. (2), cât și pe cele ale art. 147 alin. (2) din Constituție. În acest mod, legea a fost adoptată cu ignorarea celor statuate prin Decizia nr. 63 din 13 februarie 2018 și prin jurisprudența constantă a Curții Constituționale, înfrângând în acest mod voința instanței de

contencios constituțional. Ținând cont de aceste argumente, se consideră că legea criticată a fost adoptată cu încălcarea art.147 alin.(4) din Constituție.

11. Se mai arată că, deși instanța constituțională a soluționat obiecția de neconstituționalitate cu o decizie de constatare în ansamblu a neconstituționalității legii criticate, aceasta a impus reluarea procedurii de dezbatere a cererii de reexaminare, în condițiile și limitele fixate de art. 77 alin. (2) din Constituție. În cazul de față, legea criticată s-a adoptat nu numai cu nesocotirea celor statuate prin Decizia nr. 63 din 13 februarie 2018, dar s-au depășit din nou limitele reexaminării. Ca efect al acestei decizii, Parlamentul a dobândit dreptul de a reexamina și dezbate legea de două ori, ca urmare a solicitării Președintelui României. În acest mod, se poate crea o situație absurdă, susceptibilă de abuz, în care Parlamentul dobândește dreptul de a reexamina aceeași lege în mod repetat, în timp ce Președintele României are, în temeiul art. 77 alin. (2), dreptul de a solicita reexaminarea unei legi o singură dată. De aceea, este esențial, în vederea păstrării echilibrului constituțional, ca instanța constituțională să procedeze la soluționarea definitivă a acestei situații și să constate neconstituționalitatea acestei legi în ansamblu, fără posibilitatea Parlamentului de a o mai reexamina.

12. În considerarea argumentelor expuse, se solicită Curții Constituționale să admită sesizarea de neconstituționalitate și să constate că prevederile Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 96/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniile educației, cercetării, formării profesionale și sănătății sunt neconstituționale, în ansamblu.

13. În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sesizarea a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a transmite punctele lor de vedere.

14. **Președintele Camerei Deputaților** a transmis punctul său de vedere cu Adresa înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.2/289 din 15 ianuarie 2019, prin care apreciază că obiecția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

15. Se invocă mai întâi jurisprudența Curții Constituționale prin care s-a statuat că Parlamentul deliberază în limitele cererii de reexaminare, dar are obligația să se exprime cu privire la toate textele din lege care se referă la o problemă ridicată de Președintele României, chiar în absența unei mențiuni exprese în solicitarea acestuia. Parlamentul fiind unica autoritate legiuitoare a țării, conform prevederilor art.61 alin.(1) din Constituție, în raport cu solicitările cuprinse în cererea de reexaminare a Președintelui României, poate adopta orice fel de soluție pe care o va considera necesară. Astfel, poate admite în întregime sau parțial solicitarea, poate să o respingă ori poate să modifice în totalitate sau parțial anumite texte care au legătură cu cererea de reexaminare, inclusiv prin recorelarea dispozițiilor legii (Decizia nr.991 din 1 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.682 din 6 octombrie 2008).

16. În continuare, se arată că Parlamentul, ca efect al reluării procedurii legislative, poate modifica sau completa legea în conformitate cu cererea Președintelui, o poate menține în forma transmisă inițial la promulgare sau o poate respinge. În cazul în care ar da o altă redactare textelor avute în vedere de Președintele României în cererea de reexaminare, prin modificarea sau completarea legii, aceasta trebuie făcută astfel încât să se asigure corelarea tuturor prevederilor legii cu textele reexaminate, fie prin modificare sau completare, fie prin eliminare sau abrogare a unor texte din cuprinsul ei. Totodată, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr.63 din 13 februarie 2018, art.I pct.11, art.I pct 21 și art.I pct.26 din legea trimisă la promulgare după reexaminarea la cererea Președintelui României au fost analizate de Curte și s-a stabilit că aceste dispoziții sunt neconstituționale și drept urmare Parlamentul le-a eliminat din conținutul Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.96/2016.

17. Analizând punctual criticile formulate în sesizare, se arată că art.III din legea a fost adoptat de Parlament ca urmare a cererii de reexaminare a Președintelui, tocmai pentru a răspunde observațiilor acestuia, pentru a se crea temeiul legal în vederea elaborării și aprobării ordinului comun al ministrului educației naționale și

al ministrului muncii și justiției sociale. Acest text este necesar pentru corelarea dispozițiilor legii reexaminată generate de modificarea art.43 din Ordonanța Guvernului nr.129/2000 privind formarea profesională a adulților, aprobată cu modificări prin Legea nr.375/2002, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Aceasta întrucât în cererea de reexaminare au fost semnalate neconcordanțe între dispozițiile legii trimise inițial la promulgare, care modificau dispozițiile art.43 din Ordonanța Guvernului menționată, iar în procedura de reexaminare la cererea Președintelui s-au corelat aceste dispoziții. S-a menținut modificarea art.43 din Ordonanța Guvernului nr.129/2000, însă, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, sintagma eliminată din textul trimis inițial la promulgare s-a reformulat ca art.III din legea criticată. În acest sens, în Raportul comun al Comisiilor sesizate în fond, dispozițiile art.III din lege sunt caracterizate ca fiind ”o normă tranzitorie, care creează cadrul legal pentru modificările aduse de lege, cu respectarea normelor de tehnică legislativă”. Ca urmare, criticile formulate în sesizare sunt neîntemeiate.

18. Se arată că nu pot fi reținute nici criticile referitoare la eliminarea dispozițiilor art.I pct.17 și 29, ”astfel cum erau prevăzute în legea adoptată în prima fază”. Punctele criticate, care se regăseau în forma inițială a legii, pentru care s-a cerut reexaminarea conform art.77 alin.(2) din Constituție, reglementau modificări de corelare și de coroborare cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.129/2000 în legătură cu modificarea atribuțiilor Autorității Naționale pentru Calificări.

19. Astfel, ”la art.I pct.27 din textul legii trimis inițial la promulgare, dispozițiile art.24, care erau modificate prin acest punct, au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.73/2017 pentru completarea Legii nr.202/2006 (...), iar forma acestui articol este aceeași cu forma adoptată inițial de Parlament prin legea criticată. Ca atare, nu se mai justifică modificarea textului, deși inițial această modificare se corobora cu modificarea adusă art.43 din Ordonanța Guvernului nr.129/2000, modificare criticată în cererea de reexaminare a Președintelui.”

20. În ceea ce privește art.I pct.29 din textul legii transmis inițial la promulgare, ”s-a stabilit, astfel cum reiese din Raportul comun al comisiilor sesizate în fond, că se menține forma din Ordonanța de urgență supusă aprobării, nefiind necesară actualizarea denumirii ministerului, întrucât art.24 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.1/2017(...) prevede actualizarea denumirilor ministerelor în toate actele normative în vigoare, ordonanță care este ulterioară Ordonanței de urgență a Guvernului nr.96/2016, supusă aprobării prin legea criticată.”

21. Se mai arată că ”textul de modificare a art.43 din Ordonanța Guvernului nr.129/2000 era prevăzut de textul legii trimis inițial la promulgare, la art.I pct.28, și a fost menținut și în textul legii criticate. Această dispoziție avută în vedere în cererea de reexaminare a Președintelui României avea legătură directă cu dispozițiile modificatoare prevăzute la art.I pct.27 și 29, din forma transmisă inițial la promulgare, astfel, ca urmare a cererii de reexaminare, cu prilejul soluționării acesteia, Parlamentul s-a exprimat atât cu privire la dispoziția expres criticată, cât și cu privire la textele de lege care se refereau la problema ridicată de Președinte”.

22. Referitor la critica privind art.I pct.17 din lege, se arată că nu poate fi reținută întrucât, ”după cum reiese și din Raportul comun al comisiilor sesizate în fond, textul inițial al Ordonanței de urgență a Guvernului nr.96/2016 a fost modificat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.54/2017 (...) fiind necesară corelarea celor două texte, respectiv menținerea dispoziție de derogare. Modificarea trebuie să se raporteze la textul în vigoare, prorogarea termenului fiind făcută prin derogare de la prevederile actului normativ de bază.”

23. În concluzie, se consideră că ”în cadrul procedurii legislative de reexaminare, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr.63/2018, (...) s-a respectat voința instanței de contencios constituțional, prin eliminarea textelor expres indicate în decizie, cât și limitele cererii de reexaminare a Președintelui României”. Ca urmare, se apreciază că sesizarea de neconstituționalitate este neîntemeiată și se propune respingerea acesteia.

24. **Președintele Senatului și Guvernul** nu au transmis Curții Constituționale punctele lor de vedere.

#### **CURTEA,**

examinând obiecția de neconstituționalitate, punctul de vedere al președintelui Camerei Deputaților, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legii criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr.47/1992, reține următoarele:

25. Curtea a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.a) din Constituție, precum și ale art.1, art.10, art.15 și art.18 din Legea nr.47/1992, să soluționeze obiecția de neconstituționalitate.

26. Astfel, autorul sesizării este Președintele României, titular al dreptului de sesizare a Curții Constituționale, în conformitate cu prevederile art.146 lit.a) din Constituție. Obiectul sesizării îl constituie o lege adoptată de Parlament, dar nepromulgată, încadrându-se deci în dispozițiile art.146 lit.a) din Constituție. Cât privește termenul de sesizare a Curții Constituționale, se constată că, în calitate de Cameră decizională, Senatul a adoptat legea la data de 26 noiembrie 2018. La data de 5 decembrie 2018, legea adoptată a fost înaintată, pentru promulgare, Președintelui României care, la data de 13 decembrie 2018, a sesizat Curtea Constituțională în vederea exercitării controlului de constituționalitate *a priori*, așadar în interiorul termenului de 10 zile prevăzut în art.77 alin.(3) din Constituție.

27. **Obiectul controlului de constituționalitate** îl constituie Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.96/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniile educației, cercetării, formării profesionale și sănătății, criticată din punctul de vedere al neconstituționalității extrinseci, în sensul depășirii limitelor cererii de reexaminare formulate de Președintele României, astfel cum au fost stabilite prin Decizia nr.63 din 13 februarie 2018 a Curții Constituționale.

28. **Prevederile constituționale invocate** în susținerea obiecției de neconstituționalitate sunt cuprinse în art.77 alin. (2), potrivit căruia "Înainte de

*promulgare, Președintele poate cere Parlamentului, o singură dată, reexaminarea legii”, precum și în art.147 alin. (2) și (4) din Constituție, potrivit căreia ”(2) În cazurile de neconstituționalitate care privesc legile, înainte de promulgarea acestora, Parlamentul este obligat să reexamineze dispozițiile respective pentru punerea lor de acord cu decizia Curții Constituționale” și, respectiv, ”(4) Deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor.”*

**29. Analizând criticile de neconstituționalitate formulate,** Curtea constată că acestea privesc, în mod punctual, dispozițiile art.I pct.7 [cu referire la art.VIII, alin.(3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.96/2016] și ale art.III din legea adoptată în urma reexaminării, precum și absența din lege a prevederilor art.I pct.27 și 29, ”astfel cum erau prevăzute în legea adoptată în prima fază, acestea neavând nicio legătură cu solicitările de reexaminare ale Președintelui României” și a căror eliminare ”a fost stabilită în mod expres ca fiind neconstituțională” prin Decizia nr.63 din 13 februarie 2018. Ca urmare, analiza Curții Constituționale se referă în acest cadru la modul de respectare de către Parlament a obligației impuse de art.147 alin.(2) din Constituție, potrivit căreia ”În cazurile de neconstituționalitate care privesc legile, înainte de promulgarea acestora, Parlamentul este obligat să reexamineze dispozițiile respective pentru punerea lor de acord cu decizia Curții Constituționale” ceea ce presupune raportarea criticilor formulate de autorul sesizării la obligațiile pe care decizia Curții Constituționale le-a stabilit în sarcina legiuitorului.

30. Astfel fiind, Curtea va examina mai întâi parcursul legislativ al legii criticate, urmând apoi să analizeze, în mod distinct, susținerile autorului sesizării, în raport cu statuările Curții Constituționale referitoare la neconstituționalitatea extrinsecă a legii, consemnate în Decizia nr.63 din 13 februarie 2018.

31. Curtea constată că Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.96/2016 adoptată inițial de Parlament a fost trimisă Președintelui României în vederea promulgării la data de 30 iunie 2017. La data de 19 iulie 2017,

Președintele României a formulat cerere de reexaminare, în temeiul art.77 alin.(2) din Constituție. Ca urmare a cererii de reexaminare, Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.96/2016 a fost adoptată la data de 19 decembrie 2017, iar la data de 27 decembrie 2017 a fost trimisă Președintelui României în vederea promulgării. La data de 4 ianuarie 2018, Președintele României a sesizat Curtea Constituțională, formulând critici de neconstituționalitate extrinsecă, precum și de neconstituționalitate intrinsecă a legii adoptate după reexaminare. Prin Decizia nr.63 din 13 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.201 din 6 martie 2018, Curtea Constituțională a admis obiecția de neconstituționalitate formulată și a constatat că dispozițiile art.I pct.21 [cu referire la art.16 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.75/2005 privind asigurarea calității educației] și pct.26 [cu referire la art.4 alin.(1) din Legea nr.288/2004 privind organizarea studiilor universitare] din Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.96/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniile educației, cercetării, formării profesionale și sănătății, precum și legea, în ansamblul său, sunt neconstituționale. Constatarea neconstituționalității legii în ansamblul său trebuie interpretată, sub aspectul efectelor deciziei Curții Constituționale, în lumina considerentelor reținute la pct.51 din decizie, potrivit căreia ”se impune reluarea procedurii de dezbatere a cererii de reexaminare, în condițiile și limitele fixate de art. 77 alin. (2) din Constituție.” După reexaminarea pentru punerea în acord cu decizia Curții Constituționale, Legea adoptată a fost trimisă Președintelui României la promulgare, la data de 5 decembrie 2018. La data de 13 decembrie 2018, Președintele României a formulat sesizarea de neconstituționalitate ce formează obiectul prezentului dosar, prin care a invocat încălcarea normelor constituționale care reglementează, pe de o parte, reexaminarea legii la cererea Președintelui României, iar, pe de altă parte, reexaminarea legii pentru punerea în acord cu decizia Curții Constituționale și obligativitatea *erga omnes* a deciziilor instanței de contencios constituțional.

32. Prin Decizia nr.63 din 13 februarie 2018, invocată în motivarea obiecției de neconstituționalitate, Curtea a analizat mai întâi criticile de neconstituționalitate extrinsecă, reținând că ”Parlamentul, în loc să se mențină în limitele cererii de reexaminare, a dezbătut și adoptat o nouă formă a legii, modificând și completând atât texte vizate de către Președintele României, cât și texte străine cererii acestuia. Astfel, limitele cererii de reexaminare au fost depășite în privința art.I pct.9, 11, 14, 19, 20, 21, 23—25 și 31, în timp ce art.I pct.27 sau pct.29 și art.III din legea adoptată în prima fază au fost eliminate, deși cererea de reexaminare nu le-a vizat. Practic, prin conținutul normativ al legii criticate, Parlamentul s-a comportat ca și când nu ar fi fost în procedura de reexaminare a legii, ci în procedura obișnuită/comună”. Cât privește criticile de neconstituționalitate intrinsecă, Curtea s-a pronunțat numai asupra acelor soluții legislative care au fost adoptate în considerarea și în limitele cererii de reexaminare, respectiv art.I pct.21 [cu referire la art.16 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.75/2005] și pct.26 [cu referire la art.4 alin.(1) din Legea nr.288/2004] din lege, întrucât numai acestea au fost apreciate ca formând obiectul operei de legiferare, în condițiile formulării unei cereri de reexaminare de către Președintele României.

33. Una dintre criticile formulate în motivarea prezentei obiecții de neconstituționalitate se referă la faptul că art.I pct.17 [cu referire la art.VIII, alin.(3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.96/2016], astfel cum a fost modificat, nu a făcut obiectul cererii de reexaminare și, prin urmare, depășește limitele acesteia. Textul de lege vizat de aceste susțineri are următorul cuprins: ”La articolul VIII, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins: *«Prin derogare de la prevederile art.158 alin.(4) și (5) din Legea nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare, școlile doctorale își mențin acreditarea până la realizarea procesului de evaluare periodică, dar nu mai târziu de 1 octombrie 2020»*.”

34. În forma inițială a legii, precum și în legea adoptată ca urmare a cererii de reexaminare formulate de Președintele României, soluția legislativă vizând menținerea acreditării școlilor doctorale/termenul maxim reglementat în acest sens

era cuprinsă în art.I pct.31. Față de forma inițială, în forma legii adoptate ca urmare a reexaminării la cererea Președintelui României, termenul maxim pentru menținerea acreditării școlilor doctorale, inițial stabilit pentru data de 1 octombrie 2019, a fost modificat pentru data de 1 octombrie 2020. În forma adoptată după punerea legii în acord cu Decizia nr.63 din 13 februarie 2018 a Curții Constituționale, textul este completat, în plus, cu referirea la dispozițiile art.158 alin.(4) și (5) din Legea educației naționale nr.1/2011, de la care derogă. De asemenea, pct.31 a devenit pct.17 din lege după reexaminarea pentru punerea în acord cu decizia Curții Constituționale.

35. În Raportul comun din 14 mai 2018 asupra Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.96/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniile educației, cercetării, formării profesionale și sănătății, întocmit de Comisia pentru muncă și protecție socială, Comisia juridică, de disciplină și imunități și Comisia pentru învățământ, știință, tineret și sport ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr.63 din 13 februarie 2018, se specifică, la pct.38, următoarele: "pct.31 nu a făcut obiectul cererii de reexaminare. Întrucât textul inițial al Ordonanței de urgență a Guvernului a fost modificat ulterior prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.54/2017 este necesară corelarea celor două texte, respectiv trebuie menținută și dispoziția de derogare. Modificarea trebuie să se raporteze la textul în vigoare, prorogarea termenului fiind făcută prin derogare de la prevederile actului normativ de bază".

36. Curtea observă că, pe parcursul legislativ al legii ce formează obiectul controlului de constituționalitate și independent de acesta, textul inițial al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 96/2016 a fost modificat mai întâi prin articolul unic din Ordonanța de urgență nr.54/2017 privind modificarea art.VIII alin.(3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniile educației, cercetării, formării profesionale și sănătății, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.644 din 7 august 2017. Ulterior, acesta a fost modificat prin articolul unic din Legea nr. 100/2018 pentru

aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.54/2017, publicată Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.383 din 4 mai 2018.

37. Curtea a analizat în jurisprudența sa situații asemănătoare, constând în intervenții legislative care excedează cadrului cererii de reexaminare, respectiv modificarea unora dintre dispozițiile legii între momentul formulării cererii de reexaminare de către Președintele României și momentul adoptării legii reexaminată, prin acte normative (ordonanțe de urgență) având același obiect de reglementare ca și legea supusă controlului de constituționalitate. Curtea Constituțională a reținut în acest sens că "Președintele României nu putea sesiza aspecte legate de conținutul legii prin raportare la alte acte normative în vigoare în vederea corelării cu ansamblul reglementării, având în vedere faptul că (...) au intrat în fondul activ al legislației ulterior formulării solicitării de către Președintele României și anterior finalizării procedurii de reexaminare. În ceea ce privește posibilitatea Parlamentului ca în procedura legislativă de reexaminare să procedeze la corelarea unor dispoziții legale, coordonatele trasate în jurisprudența Curții statuează cu privire la acest procedeu în cadrul aceluiași act normativ, și nu prin raportare la alte reglementări în vigoare" (par.60 și 61 din Decizia nr. 355 din 23 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.652 din 26 iulie 2018). Prin aceeași decizie, Curtea a mai reținut că "procedura legislativă de reexaminare a unei legi este o procedură specială prin care se redeschide procedura parlamentară numai pentru criticile formulate de Președintele României; (...) Mai mult, potrivit Legii nr. 24/2009 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, în procesul de legiferare trebuie să se evite paralelismele legislative, fiind interzisă instituirea acelorași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative [art. 16 alin. (1)], iar în cazul existenței acestora se va proceda fie la abrogare, fie la concentrarea materiei în reglementări unice [art. 16 alin. (2)]. Așadar, proiectul de act normativ trebuie să

se integreze organic în sistemul legislației prin corelarea cu actele normative cu care se află în conexiune [art. 13].”(par.63 și 64)

38. Astfel fiind, pretinsa corelare a dispozițiilor legii adoptate cu acte normative intrate în vigoare ulterior formulării cererii de reexaminare de către Președintele României nu poate fi reținută ca fiind de natură să justifice depășirea limitelor acestei cereri. De altfel, la data la care Curtea Constituțională a constatat neconstituționalitatea legii ca urmare a depășirii limitelor cererii de reexaminare, respectiv la 13 februarie 2018, Ordonanța de urgență a Guvernului nr.54/2017 era în vigoare, ceea ce semnifică faptul că instanța constituțională a reținut, implicit, că acest eveniment legislativ nu poate justifica depășirea limitelor cererii de reexaminare în privința art.I pct.31 (actualul art.I pct.17). În plus, actuala redactare a art.I pct 17 din lege reflectă numai în parte corelarea cu dispozițiile articolului unic din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.54/2017, aprobată prin lege. Prin menținerea termenului stabilit în forma legii care a făcut obiectul controlului de constituționalitate, textul conservă soluția legislativă criticată de Președintele României pentru depășirea limitelor cererii de reexaminare, constatată și sancționată ca atare de Curtea Constituțională prin Decizia nr.63 din 13 februarie 2018.

39. Ca urmare, Curtea constată că sunt întemeiate criticile autorului sesizării, art.I pct.17 [cu referire la art.VIII, alin.(3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.96/2016] fiind adoptat cu încălcarea art.147 alin.(2) și (4) din Constituție.

40. Autorul sesizării mai susține că din legea criticată lipsesc dispozițiile cuprinse la art. I pct. 27 și 29, astfel cum erau prevăzute acestea în legea adoptată în prima fază, iar aceste texte nu au legătură cu solicitările de reexaminare ale Președintelui României.

41. Necesitatea eliminării art.I pct. 27 este susținută, în punctul de vedere transmis de Președintele Camerei Deputaților, de necesitatea corelării legii adoptate cu un act normativ în vigoare, adoptat după data formulării cererii de reexaminare de către Președintele României, respectiv cu Ordonanța de urgență nr.73/2017 pentru completarea Legii nr.202/2006 privind organizarea și funcționarea Agenției

Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, precum și pentru modificarea art. 24 din Ordonanța Guvernului nr.129/2000 privind formarea profesională a adulților, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 808 din 12 octombrie 2017. Așadar, și în acest caz, procedura parlamentară de reexaminare a legii criticate (19 iulie 2017 – 27 decembrie 2017) a interferat cu intervenția Guvernului (12 octombrie 2017) în același domeniu de reglementare prin adoptarea unei ordonanțe de urgență care, la rândul său, a intrat în procedura parlamentară de aprobare, potrivit art. 115 alin. (5) din Constituție. Astfel, pornind de la cererea de reexaminare formulată de Președintele României, au fost suprapuse și combinate proceduri distincte din punctul de vedere al obiectului, inițiatorilor sau al modului de aprobare, context în care Parlamentul a încercat evitarea dublei legiferări, uzând de procedura de reexaminare. Pentru considerentele menționate la pct.2.1, aplicabile *mutatis mutandis*, nu poate fi reținută preținsa corelație invocată, întrucât aceasta s-a făcut prin raportare la alte reglementări în vigoare, iar nu în interiorul aceluiași act normativ. De altfel, similar situației anterior analizate, această situație subzista la data la care Curtea Constituțională a pronunțat Decizia nr.63 din 13 februarie 2018, prin care a constatat că eliminarea art.I pct.27 din lege depășește limitele cererii de reexaminare formulate de Președintele României.

42. Tot astfel, Curtea Constituțională a constatat, prin aceeași decizie, că eliminarea art.I pct.29 din lege depășește limitele cererii de reexaminare, iar referirea făcută în prezenta cauză la dispozițiile altui act normativ în vigoare, respectiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr.1/2017, nu poate fi reținută ca fiind de natură să susțină eliminarea textului menționat, în cadrul procedurii de reexaminare.

43. Astfel fiind, Curtea constată că și criticile formulate în privința eliminării art.I pct.27 și art.I pct 29 sunt întemeiate.

44. Autorul sesizării susține și că, prin adăugarea art. III în legea supusă controlului de constituționalitate, Parlamentul a depășit limitele cererii de reexaminare, întrucât legea adoptată în primă fază conținea doar două articole, art. I și II. Textul art.III din legea contestată are următorul cuprins: ”*Ordinul comun al*

*ministrului educației naționale și al ministrului muncii și justiției sociale prevăzut la art.43 din Ordonanța Guvernului nr.129/2000 privind formarea profesională a adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum a fost modificată prin prezenta lege, se elaborează și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.”*

45. În Raportul comun din 14 mai 2018 asupra Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.96/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniile educației, cercetării, formării profesionale și sănătății se rețin la pct.40, cu privire la art.III din lege, următoarele: ”Nemodificat. Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă și pentru a crea temeiul legal în vederea elaborării și aprobării ordinului comun, care este o dispoziție tranzitorie, trebuie menținut textul adoptat de Parlament. Menținerea este corelată cu modificările aduse art.43 din Ordonanța Guvernului nr.129/2000, tocmai pentru a răspunde observațiilor din cererea de reexaminare.”

46. Se observă că referirea la ordinul comun al ministrului educației naționale și al ministrului muncii și justiției sociale prevăzut de art.III din lege era realizată în art.I pct.28 din legea în forma inițială (care formase obiectul cererii de reexaminare), respectiv art.I pct.16 din legea adoptată după punerea în acord cu decizia Curții Constituționale. Precizarea într-un text distinct a termenului în care urmează a fi adoptat acest ordin apare ca fiind o problemă de tehnică legislativă ce nu constituie, în sine, temei pentru a susține încălcarea prevederile constituționale invocate. Ca urmare, Curtea constată că susținerile autorului sesizării sub acest aspect sunt neîntemeiate.

47. Având în vedere că cele trei susțineri și critici punctuale analizate sunt subsumate problematicii neconstituționalității extrinseci a legii, identificarea neconstituționalității acesteia în privința art. I pct.17, precum și a eliminării art. I pct.27 și pct.29 determină neconstituționalitatea legii în ansamblul său, pe dimensiunea extrinsecă.

48. Ca efect al prezentei decizii, **Parlamentul este obligat să reexamineze dispozițiile legii în limitele deciziei Curții Constituționale, ceea ce presupune ca dezbaterile parlamentare să fie reluate în limitele cererii de reexaminare, însă numai cu privire la dispozițiile care au făcut obiectul sesizării și controlului de constituționalitate în prezenta cauză.**

49. O altă soluție, în sensul solicitat de autorul sesizării, respectiv de constatare a neconstituționalității legii în ansamblu, fără posibilitatea Parlamentului de a o mai reexamina, nu are suport constituțional (câtă vreme controlul de constituționalitate s-a realizat asupra unor dispoziții ale legii, criticate punctual) și este în contradicție cu Decizia nr.63 din 13 februarie 2018 a Curții Constituționale, unde s-a statuat expres că neconstituționalitatea legii în ansamblu său pe dimensiunea extrinsecă în circumstanțele analizate "impune reluarea procedurii de dezbateri a cererii de reexaminare", iar nu încetarea procedurii legislative. Nu este vorba de dobândirea de către Parlamentul României a "dreptului de a reexamina o lege în mod repetat", ci de proceduri de reexaminare a legii având temeiuri și regim constituțional diferit: art.77 alin.(2) - reexaminarea legii la cererea Președintelui României și art.147 alin.(2) - reexaminarea legii pentru punerea în acord cu decizia Curții Constituționale.

50. Pentru considerentele arătate, în temeiul art.146 lit.a) și al art.147 alin.(4) din Constituție, precum și al art.11 alin.(1) lit.A.a), al art.15 alin.(1) și al art.18 alin.(2) din Legea nr.47/1992, cu unanimitate de voturi,

## **CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**

### **În numele legii**

### **DECIDE:**

Admite obiecția de neconstituționalitate formulată de Președintele României și constată că Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 96/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniile educației, cercetării, formării profesionale și sănătății este neconstituțională în ansamblul său.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României, președinților celor două Camere ale Parlamentului și prim-ministrului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 30 ianuarie 2019.

Stiripesurse.ro